

[Handelsministeren.]

hvor udgifter og indtægter i alt fald balancerede, søgte og opnåede man tilsynsrådets enstemmige tilslutning til gæstespillet i efteråret 1960.

Efter at man nu var kommet så langt i forberedelserne, nedsattes der en komité, Komiteen for Danmark i USA, med repræsentanter for alle interesserede ministerier, erhvervsorganisationer og kulturelle institutioner, og der etableredes efterhånden forskellige underudvalg her i landet og i USA. Gennemførelsen af et så omfattende fremstød for danske interesser i USA måtte nødvendigvis rejse betydelige finansielle problemer. Disse blev drøftet på komiteens første møde i januar 1960, hvor der udtaltes forventning om, at tipsmidlerne ville bidrage, og formanden for en af vore store erhvervsorganisationer rejste det spørgsmål, om der ikke var mulighed for at få midler stillet til rådighed fra den erhvervsfond, hvorom et lovforslag på det daværende tidspunkt lå til behandling i det høje ting. Den fungerende statsminister bemærkede hertil, at dette indgik i regeringens overvejelser, men at han ikke havde nævnt fonden allerede af den grund, at lovforslaget ikke var færdigbehandlet i folketinget.

Som man vil kunne huske, satte fremstødet ind på en bred front, og også erhvervsfonden bidrog til forskellige propagandaforanstaltninger med relation til eksportarbejdet. Det bør i denne forbindelse også nævnes, at der fra privat side, fra fonds, erhvervsorganisationer etc. blev vist betydelig offervilje i sagens interesse.

Forventningerne om, at balletens gæstespil økonomisk kunne svare sig, viste sig desværre ikke at holde stik, og da det endelige regnskab forelå, måtte man konstatere et betydeligt underskud. Om årsagerne hertil har det kgl. teater oplyst, at man på grund af gæstespillets repræsentative karakter måtte rejse ud med et stort kompagni, mange dekorationer og et stort fast orkester. Navnlig udgifterne til orkestret blev betydeligt større end beregnet som følge af de krav, de amerikanske musikeres fagforening stillede. Den væsentligste grund til, at turneen ikke kunne svare sig, var imidlertid de svigtende indtægter. Disse skyldtes i betydelig grad det tilløb til økonomisk depression, der satte ind i

USA på det pågældende tidspunkt, samt den omstændighed, at turneen blev gennemført på et for tidligt tidspunkt af sæsonen med start i Californien for at kunne indpasses i det store arrangement.

Jeg skylder den kgl. ballet at sige, inden jeg slutter min omtale af turneen, at denne efter presseudtalelserne at dømme var en endnu større kunstnerisk succes end turneen i 1956.

Det er mig bekendt, at spørgsmålet om dækning af underskuddet af det kgl. teaters ledelse blev forelagt tilsynsrådet, hvor de politiske partier er repræsenteret. Fra ledelsens side fandt man det rimeligt at søge dækning for underskuddet i erhvervsfonden, idet man lagde vægt på, at balletturneen var et led i det samlede publicityfremstød til gavn for dansk eksport, og at en væsentlig del af underskuddet netop skyldtes, at turneens tidspunkt og rute måtte indpasses i de større planer. Tilsynsrådet delte denne opfattelse, og teatrets ledelse rettede herefter henvendelse til undervisningsministeren, der over for handelsministeren varmt anbefalede, at erhvervsfonden trådte til med de 1,2 mill. kr.

Handelsministeriet var imidlertid ikke sympatisk stemt for tanken herom, og under den videre behandling af sagen gav ministeriet udtryk for betænkeligheder. Dels fandt man i handelsministeriet, at en så betydelig udgift ville være en væsentlig belastning for fonden, der kun havde begrænsede midler til sin rådighed, og som var stærkt engageret i løsningen af andre opgaver, dels kunne der efter handelsministeriets opfattelse rejses tvivl om, hvorvidt lovens rammer var tilstrækkelig vide til at retfærdiggøre udgiften til en foranstaltning, der måske kunne siges at ligge på grænsen af, hvad loven tog sigte på.

Da undervisningsministeren og statsministeren, under hvis ledelse „Danmark i USA“ var blevet gennemført, fandt, at det måtte være naturligt under hensyn til hele karakteren af fremstødet, der havde været kommercielt betonet, at erhvervsfonden trådte til, accepterede handelsministeren uanset sine betænkeligheder, at erhvervsfonden bidrog med det omtalte beløb, og gav den fornødne bemyndigelse hertil.

Sagen har været nævnt i det i henhold til erhvervsfondsloven nedsatte rådgivende